

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Dette forslag er en helhedsplan til imødegåelse af de store økonomiske vanskeligheder, Danmark befinder sig i. Forslaget udgør en helhed af tre sæt indgreb vedrørende betalingsbalancen, beskæftigelsen og den sociale balance. De tre sæt indgreb skal komplettere hinanden.

De enkelte elementer i forslaget er vejet mod hinanden, så forslaget i sin helhed medfører en betydelig forbedring af statsfinanserne. Nogle af de enkelte forslag kan og bør iværksættes straks, andre først i løbet af det kommende år. Ikke desto mindre er der grund til at understrege helheden.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Ad I.1

Det tager tid at forberede og gennemføre den nødvendige strukturomlægning. Derfor må der også tages hurtigt virkende skridt til forbedring af betalingsbalancen. En midlertidig importtold vil straks sætte sig positive spor – og desuden fungere som »læhegn«, til de øvrige foranstaltninger slår igennem.

Også de under (b) og (c) nævnte foranstaltninger vil hurtigt virke dæmpende på inflation og prisstigninger. Endelig skal oplyses, at en engangsskat på 6 pct. på alle indkomster over 150.000 kr. vil indbringe ca. 1 mia kr.

Ad I.2

En af årsagerne til det vedvarende underskud på betalingsbalancen må søges i erhvervsstrukturen, som hidtil helt har været overladt kræfternes frie spil, endda med kraftig offentlig »polstring«. Således er den hjemmemarkedsorienterede og importkonkurrerende sektor underdimensioneret i forhold til behovet. Principielt mener SF, at offentlig erhvervsstøtte bør indebære offentlig overtagelse i forhold til støttens omfang. Da dette må anses for politisk uigennemførligt i dag, foreslår vi, at offentlig støtte og offentlig indflydelse i det mindste kobles tæt sammen. Den offentlige erhvervs-

støtte må bruges som et instrument til styring af erhvervslivet ud fra samfundets interesser. I en betalingsbalancesammenhæng er det en overordnet interesse, at samfundets selvforsyningsgrad øges. Derudover må erhvervsstøtten udelukkende bruges som redskab til fremme af beskæftigelsen, et bedre arbejdsmiljø og en samfundsgavnlig produktion.

På lidt længere sigt må folketing og regering opnå afgørende indflydelse på kapital- og pengemarkedet. Uden samfundsstyring af kapitalressourcerne kan dansk erhvervsliv ikke omstruktureres i overensstemmelse med samfundets interesser.

Ligeledes må der på længere sigt tages skridt til gennemførelse af virksomhedsdemokrati, uden hvilket en demokratisk styring af erhvervslivet er utænkeligt. Men da dette princip (der omfatter økonomisk demokrati og arbejdspladsdemokrati) skal føres ud i livet af lønmodtagerne selv, er det en absolut betingelse for dets gennemførelse, at det bakkes op af lønmodtagernes flertal. Det er endnu ikke tilfældet. Da nærværende beslutningsforslag er udformet med henblik på gennemførelse her og nu, har vi derfor udeladt konkrete forslag vedrørende virksomhedsdemokrati og nøjes med at foreslå offentlig støtte til fremme af en intensiveret debat herom. Men vi forbeholder os eventuelt at komme tilbage til dette spørgsmål med et særskilt beslutningsforslag, der kan fremme denne debat.

Ad I.3

En stærk indsats på det energi- og ressourcepolitiske område vil straks gavne beskæftigelsen, og efter en forbigående og lettere belastning af betalingsbalancen – som imødegås gennem importafgiften – vil en sådan indsats også gavne betalingsbalancen.

Afgifterne på råpapirmasse og råolie tjener både finansieringsformål og opmuntrer til besparelser samt – for råpapirafgiftens vedkommende – genbrug. Provenuet af råolieafgiften vil ikke belaste privatforbruget yderligere, da denne generelle afgift (som også skal påhvile erhvervslivet) skal afløse de eksisterende olieafgifter.